

• Οικο-Βιο-Λογίες •

Άνθρωπος και περιβάλλον

στις παραστατικές

& άλλες τέχνες

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1-2 Ιουνίου 2023

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ, ΝΑΥΠΛΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σχολή Καλών Τεχνών
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Οικο-Βιο-Λογίες: *Άνθρωπος και Περιβάλλον στις Παραστατικές και Άλλες Τέχνες*

Επιστημονική διημερίδα με αφορμή τα 20 χρόνια από την ίδρυση
του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών (2003-2023)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1^η Ιουνίου 2023, Βουλευτικό Ναυπλίου

10.00-10.30 Προσέλευση - Εγγραφή
10.30-11.00 Χαιρετισμοί - Έναρξη συνεδρίου

Χαιρετισμός του Πρύτανη Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Καθηγητή Αθανασίου Κατσή
Χαιρετισμός του Δημάρχου Ναυπλιέων, κ. Δημήτρη Κωστούρου
Χαιρετισμός της Προέδρου του ΔΟΠΠΑΤ Ναυπλίου, κ. Μαρίας Ράλλη
Χαιρετισμός του Κοσμήτορα Σχολής Καλών Τεχνών, Καθηγητή Χρήστου Καρδαρά
Χαιρετισμός των τ. Προέδρων του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, Ομότιμης Καθηγήτριας Αλκηστης Κοντογιάννη και Ομότιμης Καθηγήτριας Βασιλικής Μπαρμπούση
Χαιρετισμός της Προέδρου του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, Καθηγήτριας Αγγελικής Σπυροπούλου

11.00-12.15 1^η Συνεδρία: ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΤΟΠΙΟ

Συντονισμός: Χρήστος Καρδαράς

Ιωάννα Παπαδοπούλου: Αισχύλειες οπτικές για το τοπίο και το περιβάλλον: «ά-χωρα» ή «έν-χώρα» έργα;
Χαρίσιος Ευστρατίου: Η πόλη μέσα στις πόλεις. Αναγνώσεις του περιβάλλοντος στην αριστοφανική ουτοπία/δυστοπία

Μαρία Μικεδάκη: Το αποτύπωμα του φυσικού περιβάλλοντος στην ὄψιν του αρχαίου ελληνικού θεάτρου
12.00-12.15 Συζήτηση

12.15-13.55 2^η Συνεδρία: ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ

Συντονισμός: Μαρίνα Κοτζαμάνη

Τάσος Αγγελόπουλος: Πλάσματα, cyborgs και αλγόριθμοι: μετα-ανθρώπινες μορφές στο σύγχρονο ελληνικό παραστασιακό οικο-σύστημα

Ναταλί Μηνιώτη: Ο πρωταγωνιστικός ρόλος του τοπίου στο Φεστιβάλ των Συρακουσών

Δημήτριος Ζαπάντης: Το περιβαλλοντικό θέατρο και οι σκηνοθεσίες ως χωρικό και ιδεολογικό γεγονός

Βασίλης Ψαρράς: Η πόλη ως διεπαφή, το περπάτημα ως γραφή: ποιητικές, αισθητηριακές και τεχνολογικές προεκτάσεις του πλάνητα σε σύγχρονες μορφές performance

13.35-13.55 Συζήτηση

13.55-14.50 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

14.50-16.10 3^η Συνεδρία: ΤΕΧΝΗ, ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συντονισμός: Θανάσης Μπλέσιος

Ευτύχης Πυροβολάκης: Ο ρόλος της φιλοσοφικής Αντιγόνης του Χέγκελ: αποδομώντας τη διαλεκτική ερμηνεία της σοφόκλειας τραγωδίας

Νικόλαος Μάμαλης: Νεοκλασικισμός και ανατροπές της τελευταίας δεκαετίας του 18 ου αιώνα: η επαναξιολόγηση της ιστορίας της Αρχαίας Ελλάδας και Ρώμης στις μουσικοδραματικές φόρμες υπό το πρίσμα των ιδεωδών της Γαλλικής Επανάστασης

Γεωργία Παλαντά, Χριστίνα Παλαιολόγου: Η Φύση ως εμπόδιο: η περίπτωση της φουτουριστικής όπερας *Νίκη επί του Ήλιου*

15.50-16.10 Συζήτηση

16.10-16.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ- ΚΑΦΕΣ

16.30-17.45 4^η Συνεδρία: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΥΣΤΟΠΙΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Συντονισμός: Κωστούλα Καλούδη – Νίκος Μάμαλης

Ευσταθία Ράπτη: Αναγνώσεις του φυσικού περιβάλλοντος και όψεων του υπερφυσικού μέσα από τον μαγικό ρεαλισμό του camp αισθητισμού στο κινηματογραφικό *Xenia* (2014) του Πάνου Κούτρα

Πηνελόπη Αβούρη: Επιτελέσεις της Ουτοπίας, της δυστοπίας, και της ετεροτοπίας στον φανταστικό κινηματογράφο: το *Avatar* του James Cameron, το *Blade Runner* του Ridley Scott και το *The Maze Runner* του Wes Ball

Μάρω Αγγρίτη: Το ολυμπιακό χωριό της Αθήνας ως τόπος και βίωμα στον κινηματογράφο

17.30-17.45 Συζήτηση

17.45-19.00 5^η Συνεδρία: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Συντονισμός: Γιάννης Λεοντάρης

Τριαντάφυλλος Μποσταντζής: Αρχαία τραγωδία στο βουνό και γύρω από τη σπηλιά: Η Προμήθεια του Αισχύλου σε φυσικό περιβάλλον από την ομάδα «Θεατρική Έξοδος» το 1979

Χάρης Πεγλιβανίδης: Η πολιτική της δημιουργίας. Το διακρατικό project ‘A Beloved Enemy’ και η οικολογία ως πολιτική

Κατερίνα Λιαποπούλου: Δημιουργώντας με όρους οικολογικών πρακτικών επιτελεστικής δημιουργίας: Το παράδειγμα του Φεστιβάλ Λυκαβηττού 2023

18.45-19.00 Συζήτηση

19.00 Λήξη των εργασιών της 1^{ης} ημέρας του συνεδρίου

1^η Ιουνίου 2023, ώρα 19.30, Βουλευτικό Ναυπλίου

Δημόσια αναγόρευση της κυρίας **Ελένης Βαροπούλου**,
διακεκριμένης θεατρολόγου και κριτικού του θεάτρου
σε Επίτιμη Διδάκτορα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Τίτλος ομιλίας της τιμωμένης:

«Το τοπίο μεταξύ τοπιογραφίας, *landscape theatre* και εικαστικής εγκατάστασης»

Η τελετή είναι ανοικτή στο κοινό

21.00 ΜΠΟΥΦΕΣ

2^α Ιουνίου 2023, Βουλευτικό Ναυπλίου

9.15-9.30 Προσέλευση-Εγγραφές

9.30-10.45 6^η Συνεδρία: ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συντονισμός: Αντωνία Μερτύρη – Εμμανουέλα Βογιατζάκη

Μάγδα Μάρα: Περιβάλλον και τέχνη

Βασιλική Σοφρά: Τέχνη, έτερος τόπος

Χαρά Θάνου: Οικολογία και Τέχνη: εικαστικές αναφορές

10.30-10.45 Συζήτηση

10.45-11.00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ-ΚΑΦΕΣ

11.00-12.15 7^η Συνεδρία: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΟΠΙΑ

Συντονισμός: Ευτύχης Πυροβολάκης – Χριστίνα Οικονομοπούλου

Φωτεινή Λίκα: Οι Χώροι του 'Άλλου': ετεροτοπίες στα πεζογραφήματα του Γιώργου Ιωάννου

Εμμανουήλ Καβίδας: Οικολογική συνείδηση και ανθρώπινες σχέσεις στη φιλοσοφική σκέψη του Γκίντερ Γκρας, με αφορμή το θεατρικό του έργου *Κατακλυσμός*

Ειρήνη Ζγούρη: Οικολογικές αποχρώσεις στα έργα του Τσέχωφ: *Θεός Βάνιας* και *Γλάρος*. Μια ηθική προσέγγιση του Οικολογικού τοπίου στο έργο του

12.00-12.15 Συζήτηση

12.15-13.55 8^η Συνεδρία: ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΤΟΠΙΟ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

Συντονισμός: Νατάσα Σιουζουλή – Χριστίνα Ζώνιου

Ξένια Γεωργοπούλου: Η ετεροτοπία της υπαίθρου στον Σαίξπηρ

Δέσποινα Κοσμοπούλου: Ψυχικά και φυσικά τοπία στην *Τρικυμία* του Σαίξπηρ

Γωγώ Κ. Βαρζελιώτη: Από την *Πανώρια* στην *Ευγένια*: όψεις του φυσικού τοπίου στην πρόωμη νεοελληνική δραματουργία

Γεωργία Αλεβιζάκη: Το στοιχείο της ερήμωσης ως περιβάλλον χώρος, ως τοπίο και ψυχικός τόπος στη γραφή του Samuel Beckett

13.35-13.55 Συζήτηση

13.55-15.15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

15.15-16.55 9^η Συνεδρία: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΒΙΩΜΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συντονισμός: Ιωάννα Παπαδοπούλου – Μαρία Μικεδάκη

Κατερίνα Κωστή: Η οικολογία της μάθησης στο περιβάλλον της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση

Ε. Πανδής, Κ. Δήμα: Η ευρωπαϊκή λογοτεχνία ως εκπαιδευτικό εργαλείο ενάντια στις σύγχρονες οικολογικές προκλήσεις

Δήμητρα Χουντάλα: Το Παιδικό Οικολογικό Θέατρο στην Ελλάδα – Μια Δημιουργική Προσέγγιση

Χ. Ζώνιου, Α. Τσίγλη, Ι. Καλογεράς, Ν. Σ. Μελής, Μ. Ραγκούση, Α. Καστρίτσης, Α. Μεταφάς, Α.

Χαριτόπουλος, Π. Μοναχέλης, Β. Μαραγκού, Ε. Φρέντζος, Μ. Ζιαζιά: Διεπιστημονική προσέγγιση της

Εκπαιδευτικής Σεισμολογίας με καινοτόμες μεθόδους εφαρμοσμένου θεάτρου (θέατρο-ντοκουμέντο, θέατρο της επιμόησης, θεατροπαιδαγωγική) και ψηφιακών τεχνολογιών: Η παράσταση *Beat the Quake!* στο πλαίσιο του έργου EduSeismArtTec

16.35-16.55 Συζήτηση

16.55-19.00 10^η Συνεδρία: ΧΟΡΟΣ, ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ, ΤΟΠΟΣ

Συντονισμός: Ιωάννα Τζαρτζάνη – Τόνια Βασιλάκου

Έλενα Σταματοπούλου: Dancing with elements: μια εφαρμογή του θεάτρου της περμακουλτούρας
Κατερίνα Κήκου: Σχέση Ανθρώπου και Φύσης στο χοροθεατρικό έργο «Εικαστικά Παιχνίδια» του Ντανιέλ Λομέλ, ΚΘΒΕ
Στέλιος Ροδαρέλης: Η Παραστατική Τέχνη της Julie Pichavant
Πατρίτσια Λάζου: Το σώμα στη σιωπηλή Άνοιξη
Βασίλης Σκαρμούτσος: Η αναπαράσταση της δυστοπίας στον σύγχρονο χορό τον 21ο αιώνα
18.35-19.00 Συζήτηση

19.00-19.15 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ- ΚΑΦΕΣ

19.15-21.00 11^η Συνεδρία: ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Συντονισμός: Αγγελική Σπυροπούλου – Κατερίνα Κωστή

Γιώργος Τζαμαλής, Γωγώ Ελευθεράκη: Χίμαιρες, Απειλή ή Ευκαιρία - Προσεγγίσεις μέσα από τις παραδόσεις και την τέχνη
Ευαγγελία Καμαράτου: Τέχνη με μειωμένο οικολογικό αποτύπωμα υπό το πρίσμα της αποανάπτυξης
Γιώτα Κουϊτζόγλου: Φύση και Ανθρώπος, μια σχέση αλληλοκατασκευής: η περίπτωση της δημιουργίας μίας in situ documentary παράστασης στην πυρόπληκτη Βόρεια Εύβοια
Σταματία Μέμου, Αγγελική Παπαδάτου: Από το «Πριν το Μετά» στο «Μετά 2^ο»: ένα πολυθεματικό, περιπατητικό, καλλιτεχνικό βίωμα Τθουρ Οκτώ Αωνε του Σαουνάτσι, Αρκαδίας
20.35-21.00 Συζήτηση

21.00 ΛΗΞΗ του συνεδρίου

Παράλληλα με τις εργασίες του Συνεδρίου, θα προβάλλονται στον ισόγειο χώρο του Βουλευτικού αποσπάσματα από επιλεγμένες καλλιτεχνικές εργασίες των φοιτητριών και φοιτητών του Τμήματος

Επιστημονική/Οργανωτική Επιτροπή

Αγγελική Σπυροπούλου, Καθηγήτρια, Πρόεδρος ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Ιωάννα Παπαδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Ευτύχης Πυροβολάκης, Επίκουρος Καθηγητής, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Νατάσσα Σιουζουλή, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Χριστίνα Ζώνιου, μέλος ΕΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Κατερίνα Κωστή, μέλος ΕΔΙΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ

Οργάνωση κι επιμέλεια Καλλιτεχνικού/Ερευνητικού έργου του Τμήματος

Γιάννης Λεοντάρης, Καθηγητής, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Ιωάννα Τζαρτζάνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Τόνια Βασιλάκου, μέλος ΕΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Εμμανουέλα Βογιατζάκη, μέλος ΕΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Άση Δημητρολοπούλου, μέλος ΕΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Χριστίνα Ζώνιου, μέλος ΕΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Άννα Τσίχλη, μέλος ΕΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ

Επικουρική Οργανωτική Επιτροπή

Καλλιόπη Αδαμίδου, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Μαριωάννα Κατσούλη, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Βασιλική Καχριμάνη, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Λεμονιά Μάρκατση, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Παναγιώτα Μεταξωτού, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Σταυρούλα Μουμτζόγλου, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Λευτέρης Πανδής, Υπ. Διδάκτορας, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Κωνσταντίνα-Μαρία Παπαπολυμέρου, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Μαρία Σικιτάνο, Υπ. Διδάκτορας, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Γρηγορία Σπανού, φοιτήτρια, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Δήμητρα Χουντάλα, Υπ. Διδάκτορας, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ

Τεχνική Υποστήριξη

Παναγιώτης Ξύδης, τεχνικός, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Λάμπρος Σκουφούλας, μέλος ΕΤΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Αποστόλης Παπαδημητρίου, τεχνικός, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ

Διοικητική Υποστήριξη

Αγγελική Αποστολοπούλου, Γραμματέας ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Αγγελική Γιάνναρη, διοικητικός, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Μαρία Καραγιάννη, μέλος ΕΤΕΠ, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ
Γεωργία Σπανού, διοικητικός, ΤΘΣ ΠΑΠΕΛ

Με την ευγενική υποστήριξη του ΔΟΠΠΑΤ και του Δήμου Ναυπλίων

ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΩΝ
Δ.Ο.Π.Α.Τ.